

ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

Chorzów, dnia 21.08.2024 r.

KRM.0003.24.104.2024

WEW. 26496.2024.KS

Kancelaria Rady Miasta Chorzów

Data wpływu 21-08-2024

Nr KRM .....

Skierowano .....

Szanowny Pan
Grzegorz Jozsko
Radny
Rady Miasta Chorzów

W odpowiedzi na interpelację z dnia 3 sierpnia 2024 r. w sprawie upamiętnienia osoby Friedricha Weißlera informujemy, że postać Weißlera została opisana w drugim tomie nowej edycji Chorzowskiego Słownika Biograficznego (skan w załączeniu). Uzyskaliśmy również informację, że życiem, działalnością oraz dokonaniem Friedricha Weißlera od kilkunastu lat zajmuje się [REDACTED] [REDACTED] który w razie potrzeby udostępni rozszerzoną wersję biogramu Weißlera.

Ponadto rekomendujemy pozytywnie uzupełnienie galerii sławnych Chorzowian znajdującej się w Małej Sali Sesyjnej lub w przedsionku sal sesyjnych wizerunkiem Friedricha Weißlera.

Z poważaniem

ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

Jacek Króliczek

Do wiadomości :

1. Przewodnicząca Rady Miasta Chorzów,
2. a/a

Muzeum w Chorzowie

CHORZOWSKI SŁOWNIK BIOGRAFICZNY

EDYCJA NOWA

Tom 2

Pod redakcją Zbigniewa Kapuły

CHORZÓW 2008

Ur. 16 IV 1879 w Olbrachcicach (pow. prudnicki). W l. 90. XIX w. założył w Królewskiej Hucie przy ówczesnej Kaiserstrasse 54 (obecnie ul. Wolności) pierwszą drogerię, a w 1894 r. – drugą przy Rynku 2. W 1906 r. był już właścicielem 4 sklepów drogeryjnych w mieście – 2 mieściły się przy Kaiserstrasse, po jednym w Rynku i w hali targowej. W sierpniu 1901 r. założył w Królewskiej Hucie dom mody (Modehaus Wilhelm Weiß) przy Kaiserstrasse 32. Weześniej w tym miejscu mieściła się filia wrocławskiego domu towarowego Braci Barasch (Warenhaus Barasch).

Po przyłączeniu Chorzowa do Polski W. stopniowo likwidował sklepy drogeryjne. Zatrzymał tylko pomieszczenie przy ul. Wolności 32; 25-lecie tego sklepu obchodzono w sierpniu 1926 r. Dn. 17 X 1933 w lokalu uzyskanym od spółki Weiß i Cichon uruchomiono dom towarowy amerykańskiej sieci handlowej „Whole-Worth” (w l. 70. i 80. XX w. w lokalu przy ul. Wolności 32 mieścił się Dom Towarowy „Uniwersal”). Dalsze losy W. są nieznane.

Kaganiec M., *Apteki i drogerie medycynalne w Królewskiej Hucie do 1922 r.*, „Zeszyty Chorzowskie”, t. 6: 2001, Ch. 2002, s. 17–35; Rother P., *Chronik der Stadt Königshütte Oberschlesien*, Dülmen 1994, s. 414, 417; *Schlesischesbuch Brauchen Fernsprechbuch für die Provinz Schlesien 1924*, Breslau 1924, *Spis abonentów sieci telefonicznych państwowych i koncesjonowanych w Polsce 1932/33*, W. 1932.

Małgorzata Kaganiec

Weißler (Georg) Friedrich (1891–1937), doktor praw, od 1934 r. doradca prawny i szef kancelarii tymczasowego kierownictwa Niemieckiego Kościoła Ewangelickiego, pochodził z Królewskiej Huty (obecnie Chorzów).

Ur. 28 IV 1891 w Królewskiej Hucie, syn radcy prawnego i notariusza Adolfa oraz Auguste z d. Hayn. W. skończył studia z zakresu nauk prawnych, był sędzią w Halle nad Saalą, potem dyrektorem Sądu Krajowego (Sachsen-Anhalt) w Magdeburgu. W 1933 r. z powodu żydowskiego pochodzenia został zwolniony, od 1934 r. był doradcą prawnym i szefem kancelarii tymczasowego kierownictwa Niemieckiego Kościoła Ewangelickiego.

go. Został uwięziony przez gestapo w obozie koncentracyjnym w Sachsenhausen po upublicznieniu się w Niemczech i za granicą memoriału Bekennende Kirche do Hitlera z 28 V 1936, potępiającego prześladowania i antysemityzm, żądającego zniesienia obozów koncentracyjnych.

Zm. 19 II 1937 w obozowym bunkrze w męczarniach.

Akta USC w Ch., akt urodzenia nr 654/1891/ I; *Deutsche Biographische Enzyklopädie (DBE)*, Bd. 10, Hrsg. W. Killy, R. Vierhaus, München 1999, s. 415.

Zbigniew Kapala

Pułku Piechoty w Katowicach, w 1928 r. został członkiem zarządu siemianowickiego gniazda, pełniąc funkcję zastępcy naczelnika, odpowiedzialnego za realizację programu wychowania fizycznego. Na stanowisku tym opowiadał się za jego unowocześnieniem i rozszerzeniem o konkurencje i dyscypliny dotąd pomijane w śląskim ruchu sokolim. W 1928 r., po uzyskaniu dobrych wyników na obozie Związku Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” w Kozłówce, został wybrany przez Jana Fazanowicza do reprezentacji olimpijskiej na igrzyska w Amsterdamie.